1915. a. viidi kogu üle „Vanemuise“ ruumidesse ja sealt 1918. a. end. Vene raamatukogu ruumesse Riia tn. 2, kus kogu tegutses kuni 1920. a. 16. okt. 1920 andis selts kogu ühes kogu juures tegutseva lugemislauaga üle Tartu linnale. Siit peale alustas kogu tegevust juba Tartu Linna Avaliku Raamatukogu nime all. Kogu ühes lugemislauaga paigutati Jaani (Ülikooli) tn. 14.

Raamatukogu ülevõtmisel selgus, et lugemiskõlvuliseks osutus vaid 1 730 köidet, kuid ka need vajasid põhjalikku korraldamist. Raamatute inventeerimise ja katoloogimisega jõuti lõpule 5. veebr. 1921. a., mil kogu avati publikule. Kuna kogusse korraldamise ajal soetati juurde ka uuemat kirjandust, siis oli avamisel kogus juba 2 958 köidet, sellest ilukirjandust 1 251, ajakirjandust 369, matemaatika-, loodus- ja arstiteaduslikke teoseid 269, ühiskonnateadust — 236, ajalugu — 218, praktilisi teadusi — 139, keeleteaduslikke ja kunsti — 127, mõtte- ja usuteadust — 117, maa- ja rahvateadust — 59 ning mitmesugust kirjandust 173 köidet. Eestikeelseid raamatuid oli 1 999, venekeelseid — 889, saksakeelseid — 60 ja muukeelseid 10 köidet. Kogu oli avatud äripäiviti kl. 10—12 ja kl. 14,30—20. 5. märtsist 1921. a. alates aga kl. 11—20.

Alguses muretseti raamatuid kogusse vaid Koolivalitsuse kaudu, mis osutus ebapraktiliseks. Sellepeale asutati raamatukogukomisjon, mille ülesandeks oli kogujuhataja poolt koostatud osta soovitud kirjanduse nimistu läbivaatamine ja kinnitamine. Hiljem, vastavalt avalikkude raamatukogude seadustele, valiti Linnavolikogu poolt raamatukogu-nõukogu. Raamatuid laenutati korraga üks köide raamatu väärtuse suuruse tagatise või mõne kohaliku asutise poolt väljaantud nimelise kindlustustunnistuse vastu. Raamatud olid liigitatud 10-sse osakonda: I mõtte- ja usuteadus, II ühiskonna- ja õigusteadus, III ajalugu, IV matemaatika, loodusteadus ja arstiteadus, V maateadus ja etnograafia, VI tegelikud teadused, VII keeleteadus ja kunst, VIII ilukirjandus, IX mitmesuguse sisuga raamatud ja X ajakirjad. 1923. a. alates võeti kogus tarvitusele rahvusvaheline Brüssel-Dewey kümnend-süsteem, mis püsib kogus tänapäevani.

Kataloogikaart raamatu väljaandmisel jäi senikauaks kataloogist välja, kuni lugeja tõi raamatu tagasi, siis asetati see tagasi vastavasse liiki ja kasti. Nõnda toimus raamatute laenutamine kuni 1923. a. Siis soetati kinnised kataloogid.

Kogu asutamisel pöördus kogu juhataja seltskonna ja kirjastajate poole palvega, et seltskond kogu rahaliselt kui ka rahvaraamatukogu ülesandeile vastava sisuga raamatute annetamisega toetaks ja et kir-

Tartu IV, lk. 49